

Prezentacija obuke za rad mantrailing službenih pasa

Sve je počelo kao odična ideja u službi jednog lošeg sustava. Naime, u 19. stoljeću, na Sjeverno Američki kontinent počeli su stizati robivi iz Afrike, kako bi radili na poljima pamuka. Pri tome su nastojali pobjeći s plantaža, a robovlasnici su ih nastojali pronaći i vratiti nazad. Počeli su koristiti lovačke krvrosljednike, prvenstveno bloodhounds. Psa bi doveli do kreveta na kojem je nestali rob spavao, gdje je pas pokupio individualni miris i krenuo po tragu nestale osobe. Tako je nastao mantrailing (praćenje osoba po individualnom mirisu).

Piše: Christian Nikolić • Foto: MAF

Koristeći svoj lovni nagon, psi su pratili "plijen" prema zadanom mirisu i postali su jako učinkoviti. Tako je 1888. godine Edwin Brough, osnivač američke Bloodhound organizacije, poznat po svojim dobro istreniranim psima, poslan u London da pomogne u otkrivanju zlogasnog serijskog ubojice Jacka Trbosjeka. Zbog niza loših okolnosti, kao i jako velikog otpora javnosti, kako stručne tako i opće, bilo je puno problema u radu. Opća javnost je ismijavala ideju da psi traže ubojicu u Londonu dok su predstavnici zakona često otežavali njihov rad. Međutim, od 1930. krvrosljednici su se počeli koristiti u policijskom radu na otkrivanju počinitelja, kako u potjerama tako i u potragama. Puno godina kasnije, 1999. godine, tada još pomoćnik šerifa, uzgajivač bloodhunda i mantrailing instruktor, Kevin Kocher osnovao

je NBTI (National Bloodhound Training Institute) koji vrlo brzo postaje međunarodnom organizacijom, i stvorio svoju metodu treniniga pasa za praćenje osoba po individualnom mirisu i policijskih patrolnih pasa, tzv. Kocher metodu.

Princip metode je da se kod pasa koristi lovni nagon koji je psima prirodan i ne mora ih se prisiljavati na bilo što njima neprirodno i da se s tim nagonom radi dok ne dođe do tražene osobe. Kombinacija lovnog i pljenskog nagona kod pasa je stvaralo veliku želju za radom a samim time i veliku efikasnost. Ne treba brkati pse tragače i mantrailing pse jer imaju dodirnih točki, ali nisu zamišljeni da rade isti posao, iako se u nekim državama u policijskim službama koriste kombinacijom ova dva načina rada. I to se pokazalo jako efikasno. Osnovna razlika je u tome da mantrailing psi slijede prvenstveno kretanje mirisa

osobe (mirisni tunel), dok psi tragači slijede prvenstveno oštećenja na tlu, odnosno stopare. Dakle i jedi i drugi se koriste individualnim mirisom osobe koju slijede, samo što mantrailing psi to uče od prvog treninga, dok psi tragači stječu tu sposobnost iskustvom u radu.

Specifičnost metode je i rad u "stvarnim uvjetima", odnosno treninzi se, osim u samom početku, ne rade u sterilnim uvjetima, već se inzistira na kontaminiranom području s puno "ometanja". Zahvaljujući svom dugogodišnjem iskustvu u korištenju mantrailing pasa kod potraga i potjera, Kevin je implementirao stvarne situacije u svoje treninge i omogućio vodičima i instruktorima da sami ubacuju svoje varijacije na temu, ovisno o iskustvu u radu.

Šireći svoje znanje mnogobrojnih seminarima i radionicama po svijetu, stvoren je određen broj instruktora Kocherove metode. Tako se sad u Europi nalazi desetak vrhunskih instruktora koji dalje svoje znanje prenose na vodiče u organizacijama koje se u svojim zemljama bave potragama. Također, veliki broj policija u Europi prihvatilo je tu metodu, s obzirom da se pokazala jako učinkovitom. U Sloveniji je policija također počela s primjenom tog načina korištenja pasa.

Jedno od najčešćih pitanja koje se postavi jest: Nakon koliko vremena pas može slijediti traženu osobu?

Prema onome što se može čuti od ljudi koji su radili na terenu sa mantrailing psima, kod ovčarskih pasmina (patrolnih pasa, npr.) to vrijeme je do 72 sata, dok je sa bloodhoundima to čak do 6 dana. U literaturi se može naići i na primjere kad su psi uspješno slijedili individualni miris i puno više od navedenih vremena, ali stvar je u uvjetima rada, vremenskim uvjetima i iskustvu psa i vodiča.

Tijekom 2013. godine, Centar za obuku vodiča i dresuru službenih pasa MUP-a, ponukao iskustvom svojih vodiča na terenu i u svrhu podizanja standarda obuke i rada, zainteresirao se za rad mantrailing pasa. Šireći svoje stručno znanje i kontaktirajući civilne kinološke stručnjake, prije svega iz Centra S.PAS, došli su do Goktana Eker (Turska), instruktora za mantrailing INTBI-a. U veliku podršku načelnika Policijske akademije Želimira Radmilovića i načelnice Centra gđe. Sanje Herceg, za uspostavu kontakta bili su zaduženi instruktori Damir Car i Antun Vujčić uspostavili su prve kontakte sa g. Ekerom.

Vrlo brzo nakon prvog kontakta, uslijedio je i posjet g. Eker Centru za obuku vodiča i dresuru službenih pasa, gdje je u od 29.11. do 01.12. održana pokazna vježba obuke i rada mantrailing pasa.

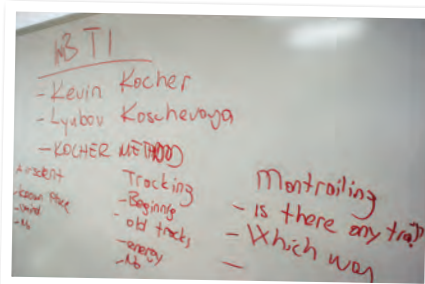
Ideja pokaznog treninga je bila upoznati instruktore i vodiče s načinom rada u treninzima, kao i praktične primjene mantrailinga u svakodnevnom policijskim postupanjima; od potraga pa do kriminalnih aktivnosti, gdje je potrebno identificirati počinitelje kaznenih djela.

Prvo dan se sastojao od teoretskih predavanja i upoznavanja sa problematikom treninga, kao i osnovama rada sa mantrailing psima. U prostorima Policijske akademije održano je više predavanja koja su potaknula aktivnu i svr-

sishodnu raspravu na temu operativnog djelovanja antrailing pasa u okvirima MUP-a. Vodiči tragačkih pasa pokazali su veliko znanje i iskustvo koje se kasnije pokazalo kao jako djelotvorno kod postavljanja osnovnih treninga sa mladim psima, ali isto tako i s operativnim psima iz sastava PUZ-a.

Tako su instruktori Centra S.PAS zajedno s g. Goktanom Ekerom, uz veliku svrshodnu suradnju instruktora i vodiča MUP-a osmislili i napravili veliki broj treninga unutar Policijske akademije, a kasnije i na terenu.

Nakon osnovnih treninga gdje su se vodiči i psi upoznali s načinom rada, prešlo se vrlo brzo na nešto ozbiljnije treninge, gdje su se primjenjivale situacije iz prakse. Vježbom su se nastojalo pronaći rješenja za problematiku rada vodiča tragačkih pasa na terenu, gdje je iskustvo vodiča došlo do izražaja.

U tri dana rada, teoretskog i praktičnog, vidjelo se puno prednosti mantrailing pasa i kako se na jednostavan način psi tragači mogu nadograditi na ovaj način rada.

Tako su operativni psi tragači i njihovi vodiči vidjeli koliko jednostavno naučiti psa da prijavi ako na terenu na koji su došli nema mirisnog traga osobe koja se traži.

Također, vidjeli smo i kako podići psu motiv za daljnje traženje, iako je trag star i više od 12 sati, i naravno kako savladavati problematiku promjene raznih vrsta podloga i prostorijskih. Pored toga, razgovaralo se dosta o tragačkoj tehnici unutar policijske službe i zaključci koji su doneseni umnogome će podići rad službenih pasa i vodiča na viši nivo.

Dogovorena je daljna suradnja, a Centar za obuku vodiča i dresuru službenih pasa polako prerasta u vodeći centar u ovom dijelu Europe.

Otvorenost prema novim spoznajama i metodama rada su u skladu sa smjernicama rada u zemljama Europske Unije, a obuka stručnih kadrova i suradnja sa stručnim kinološkim kadrovima van sustava MUP-a tome su u mnogome doprinjele. I za kraj, ono najbitnije: ovo je samo početak. 🐾

